

KOKEA -projekti ja kysely kouluttajille työterveyshuollon erikoisalan keskeisistä osaamisista ja niiden arvioinnista

Toivonen A*, Reijula K*, Ala-Mursula L**

*Helsingin yliopisto, ** Oulun yliopisto

Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen valtakunnallinen seminaari 21.-22.11.2018

Projektin ja kyselyn taustaa

Erikoislääkärikoulutusjärjestelmä elää murroksessa: subjektiivinen erikoistumisoikeus ilmoittautumismenettelyineen muuttuu vuoden vaihteessa opiskelijavalinnoiksi. Alakohtaisia koulutusväyliä suunnitellaan ja koulutukset rakennetaan osaamisperustaisiksi. Koulutuksen seuranta varten kehitetään sähköisiä työvälineitä. Linjakkaan koulutuksen toteuttamiseksi myös osaamisen arvioinnissa on odotettavissa muutoksia. Työterveyshuollon erikoisalalla on vahva halu toimia edelläkävijänä. Muutoksia ennakoiden yliopistoverkostossamme on käynnistetty KOKEA (KOmpetenssien KEhittymisen Arviointi) projekti.

Erikoistujan osaaminen kehittyy valtaosin koulutuspaikoilla työtä tehdessä. Koulutuspaikkojen kouluttajalääkäreillä on merkittävä rooli tämän kehittymisen ohjaajana, edistymisen arvioijana sekä ammatillisena roolimallina. Tästä syystä kokosimme kouluttajalääkäreiden näkemyksiä työterveyshuollon erikoislääkärin työssä tarvittavasta osaamisesta sekä osaamisen kehittymisen arvioinnista verkkokyselyn avulla. Kohdejoukkona olivat Helsingin yliopiston kouluttajalääkärit. Kysely lähti sähköpostitse 123 henkilölle alkukesästä 2018. Vastauksia saatiin 45 kouluttajalta (vastausprosentti 37%).

Projektin tavoitteet:

- Kiteyttää erikoisalan keskeiset osaamiset
- Määrittää niihin liittyvät keskeiset ammatilliset toiminnot eli EPAt (Entrustable Professional Activities)
- Kehittää edelleen osaamisen arviointia, nykyiset arviointikäytännöt huomioiden

Kyselyn tuloksia

Kyselyyn vastanneet kouluttajat toimivat aktiivisesti ohjauksen parissa. Mukana oli niin vasta-alkajia kuin konkarikouluttajia.

Kouluttajat listasivat avovastauksissaan kolmeksi keskeisimmäksi osaamiseksi vuorovaikutustaidot, kliinisen osaamisen ja työkyvyn arvioinnin ja tukemisen taidot (ks. Kuvio 1).

Kuvio 1. Keskeisimmät osaamiset

Osaamiset näkyvät alan keskeisissä toiminnoissa, kuten työkyvyn arvioinneissa (Kuvio 2).

Kuvio 2. Ydintoiminnot

Kouluttajat ovat sitoutuneita osaamisen kehittymisen seurantaan niin jaksojen alun arvioinneissa ja viikko-ohjauksissa kuin puolivuosisissa arviointikeskusteluissa. Mahdollisuutta konsultointiin pidettiin avovastauksissa tärkeänä. Samoin arvostettiin yhdessä tekemistä sekä keskustelua hankalista ja mukavista asioista. Kouluttajien kokemusten mukaan erikoistujan edistymisen arviointi ei hankaloita työskentelyä, vaan ennemminkin rakentavasti toteutettuna lisää luottamusta ohjaussuhteessa.